GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE IN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 132. *Mercurĭ, 17 (29) Iunie.* 1887.

NOU ABONAMENTU

la

„GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu I Iulie 1887 st. v., se începe **unŭ nou abonamentŭ** pe triluniulŭ Iulie, Augustŭ și Septemvre la care invitămu pe toțĭ onorații amicĭ și sprijinitorĭ ai foiei nostre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:		Pentru România și străinătate:	
pe trei lunĭ	3 fl.	pe trei lunĭ	10 francĭ
„ șese „	6 „	„ șése „	20 „
„ unŭ anŭ	12 „	„ unŭ anŭ	40 „

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale**.

Abonațilorŭ de păn'acum li-se recomandă a însemna pe cuponŭ numĕrulŭ fășiei sub care au primitŭ ḍiarulŭ.

Domnii carĭ se vorŭ aboná din nou se binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Brașovŭ, 16 Iunie 1887.

In numĕrulŭ sĕu de Duminecă „P. Lloyd,“ beatŭ de succesele, ce le-a dobênditŭ marele sĕu stăpânŭ în contra naționaliștilorŭ, ḍice cu îngâmfare, că „cele patru mandate smulse din mâna naționaliștilorŭ — trei Românĭ și unŭ Sêrbŭ (Polit) — constituescŭ în împrejurările de aḍi unŭ factorŭ esențialŭ în victoria electorală a lui Koloman Tisza și a partidei liberale în Ungaria.“

Ca sĕ putemŭ apreția mai bine „beția de învingere“ a Tiszaiștilorŭ, reproducemŭ următorulŭ articulŭ, ce a apărutŭ sub acestŭ titlu, în ḍiarulŭ oposițiunei estreme maghiare „*Egyetértes*“:

„Partida guvernamentală stă sĕ-șĭ sară din piele. O apucă beția de învingere și saltă de bucuriă pentru biruința, ce — prin înșelăciunĭ, mituirĭ, și violentărĭ — a raportat'o față cu oposiția bătută“...

„Guvernulŭ a dispusŭ de tóte mijlócele potestății și le-a folositŭ fără mustrare de consciință p nă la estremŭ. Sĕ auḍĭ numai pe aleșii guvernamentalĭ ce vorbescŭ — cu totulŭ pe față și fără genare, — sĕ-i auḍĭ cum se laudă cu eroicele fapte scandalóse ale corteșilorŭ lorŭ oficialĭ. Legea pentru fișpanĭ șĭ-a produsŭ fructele sale și pașalele lui Colomanŭ Tisza s'au nisuitŭ sĕ se facă vrednice de pensiunea ce li-se garantéză prin lege. După marea ostenélă ce șĭ-au dat'o, omulŭ mai că ar sta sĕ ḍică, că s'au făcutŭ vrednicĭ de ea“.

„Guvernulŭ a datŭ o ordinațiune contra mituirilorŭ, pentru ca cu surîsulŭ lui Pilatŭ pe buze sĕ-șĭ pótă spăla mânile. Apoi sĕ sci că a avutŭ efectŭ legea și ordinațiunea. De pe timpulŭ faimóselorŭ alegerĭ de sub Lonyay miserabila măestriă a mituirei nu s'a practicatŭ așa de nerușinatŭ, ca acum. Décă în modŭ seriosŭ s'ar esecuta legea, jumĕtate din mandatele guvernementale ar trebui sĕ se nimicéscă, singurŭ numai pentru mituirĭ.“

„Dér unde sıntŭ încă celelalte ilegalitățĭ și abusurĭ? Înainte de asta cumpĕrarea de suflete se făcea numai în ascunsŭ, sub modesta manta a taxei de cărăușiă, a speselorŭ constituționale, La alegerile de acum têrguirea s'a făcutŭ cu totulŭ pe față. In unŭ locŭ au depusŭ înainte, împreună cu candidatulŭ, și gigantica sumă, ca prețŭ alŭ mandatului. Pentru acestŭ prețŭ corteșii s'au obligatŭ a face sĕ fiă alesŭ. In altŭ loc alegĕtorii s'au vêndut candidatului, veḍĭ-bine, nepretinḍêndŭ nicĭ discursŭ-programŭ, nicĭ presentarea în persónă a candidatului, ce călărea cu corbaciulŭ în mână, pentru o sumă, care ar fi de ajnnsŭ sĕ se construiască o fabrică mai mică. In cele mai multe cercurĭ s'a făcutŭ adevĕrata licitațiă. Au plătitŭ pentru câte unŭ votŭ câte 100, 150, 200 ba și mai mulțĭ florinĭ. In unŭ cercŭ cinstitŭ.., s'a datŭ circulară tipărită cu litere marĭ ca pumnulŭ, prin carĭ alegĕtorii au fostŭ de-a dreptulŭ provocațĭ, ca sĕ nu voteze pe de geaba. In ti npŭ de nópte s'au vîrîtŭ în casa pacĭnicilorŭ cetățenĭ, pentru ca în modŭ hoțescŭ sĕ le fure omenia, sĕ le cumpere mărturisirea credinței politice, sĕ le cumpere voturile“.

„Alăturea cu mituirea au statŭ violentările oficiale și intimidarea. Pe celŭ ce au avutŭ feciorŭ de cătăniă, l'au amenințatŭ, că îi vorŭ duce feciorulŭ, décă va vota pentru oposițiă. Pe celŭ ce a avutŭ la robiă vre-o porodiță din némulŭ lui, l'au îmbiatŭ cu eliberarea robului....“

„Cine ar puté înșira nenumĕratele modurĭ de pressiune, de înșelăciune, de abusurĭ oficiale? Destulŭ atâta, că fără astfelŭ de mijlóce guvernulŭ nu ar fi învinsŭ, n'ar fi pututŭ învinge.“

„Décă așa stă tréba, cum de nu se rușinéză guvernulŭ a se lăuda cu învingerea lui?.,. Dér beția de învingere a guvernului nu este tocmai o nevinovată petrecere. Vorbele ce le borborosescŭ în bețiă trădéză ceea ce în viitorŭ va cuteza sĕ facă acestŭ guvernŭ. Décă țéra acésta se póte guverna nepedepsitŭ așa cum de anĭ de ḍile s'a guvernatŭ, décă pentru o astfelŭ de guvernare se póte căpĕta dela națiune nu numai absolutoriu pentru trecutŭ, ci și împuternicire pentru viitorŭ: atuncĭ potŭ merge și mai departe, atuncĭ guvernulŭ póte sĕ-șĭ permită și mai multŭ decâtŭ șĭ a permisŭ până acum“.

„..In dieta de cincĭ anĭ va cresce deficitulŭ moralŭ și financialŭ, vorŭ sporì tóte feliurile de sarcinĭ. In schimbulŭ jertfelorŭ ce s'au adusŭ și se vorŭ aduce guvernamentalii *vorŭ merge înainte pe calea despoiărei de dreptŭ*. Vomŭ perde instituțiunile ce ne asigură autonomia de statŭ și libertatea publică.“

Polonisarea în Bucovina.

Estragemŭ din articululŭ primŭ alŭ „Revistei Politice“ dela 15 Iunie n. următórele:

Respectămŭ națiunile cu care ne-a pusŭ sórtea sĕ trăimŭ la unŭ locŭ, recunóscemŭ drepturile lorŭ și nu le stingherimŭ întru nimicŭ desvoltarea lorŭ națională... dér ceremŭ și respectarea drepturilorŭ nóstre și unŭ câmpŭ liberŭ, pe care amŭ pute sĕ pășimŭ cu desvoltarea națională. Indată ce nu se întêmplă acésta, suntemŭ nevoițĭ sĕ ne schimbămŭ purtarea, căcĭ consciința individualității nostre ca poporŭ românŭ, înḍestratŭ cu drepturĭ strămosescĭ, nu o póte șterge din in mile nostre nicĭ ura, nicĭ propaganda străină îndreptată în contra nostră.

O teamă ne urmăresce pasŭ după pasŭ și nu ne părăsesce. Nu-i orașŭ la noi, în care nu am întâlni stolurĭ întregĭ de Polonĭ din diferite clase ale populațiunei. Esistența acestei națiunĭ nu ne îndreptățesce sĕ-ı facemŭ must ărĭ, ceea ce nicĭ nu s'a întêmplatŭ până acuma, der pretențiunile potențate ale acestei națiunĭ ne înpingŭ la acestŭ pasŭ. Polonii, cei mai micĭ la numĕrŭ între națiunile din țeră, desfășură pretențiunĭ, și cerŭ lucrurĭ, pe carĭ nu le mai póte concede poporulŭ românŭ, décă nu voesce sĕ fiă periclitatŭ în esistența sa națională. Așa de esemplu au cerutŭ Polonii din Suceava, o mână de ómenĭ, ca sĕ se introducă la școlile din Suceava limba polonă. Unŭ altŭ esemplu. Unŭ învĕțătorŭ de religiă catolică dela școlile normale din Suceava a ademenitŭ la vr'o 40 de băețĭ, între carĭ se află o parte mare de Românĭ, întrebuințândŭ câte și mai câte mijlóce, și i-au adunatŭ la unŭ locŭ dându-le lecții în secretŭ în limba polonă. Acéstă propoveduire a limbei polone a duratŭ vr'o două lunĭ, până s'a descoperitŭ faptulŭ.

Sĕ înșirămŭ mai multe esemple? Ne reservămŭ dreptulŭ s'o facemŭ acésta mai târḍiu și sĕ aducemŭ esemple din Cernăuțĭ, Siretŭ și Rădăuțĭ; dér de o cam dată vedemŭ rĕsvĕditŭ, că Polonii aspiréză la mai mult, decâtŭ la desvoltarea lorŭ națională. Ei pășescŭ cu devisa în frunte sĕ poloniseze țera. Și pentru că pretindŭ ei polonisare, pentru că trecŭ limitele carĭ ne despartŭ de ei pentru că vĕdŭ că noi nu ne opunemŭ și ne apĕrămŭ în contra acestorŭ agresiunĭ, de aceea au începutŭ cu ura și cu iesuiții în contra nostră...

Sĕ vedemŭ cine suntŭ Polonii noștri? Cea maj mare parte suntŭ Germanĭ polonisațĭ, venițĭ din tóte părțile în acéstă țeră, care i-a primitŭ cu brațele deschise, ómenĭ carĭ nu voescŭ sĕ sufere altă națiune lângă sine, ómenĭ carĭ ne vĕdescŭ ură și disprețŭ la orĭ și care ocasiune și carĭ născocescŭ câte și mai câte în contra nostră, voindŭ sĕ ne discrediteze înaintea lumii, ca sĕ potă ei mai ușorŭ lucra pentru ideea polonă.

Aceștia suntŭ Polonii cu carĭ trăimŭ la unŭ locŭ în țéră, și prietenia cu ei încetéză, îndată ce le cunóscemŭ aspirațiunile. In timpurile trecute nu era așa, și din astă causă le eramŭ prietenĭ și le vomŭ fi érășĭ, cum nu vorŭ pretinde polonisarea țĕrii, și se vorŭ lăsa de propaganda iesuitică.

Când se întêmplă de se întâlnescŭ Românii cu Polonii, atuncĭ pretindŭ aceștia — sĕ fiă chiar numai doi — ca conversarea sĕ fiă în limba polonă. Curiosŭ lucru, der și mai curiosŭ că avemŭ Românĭ carĭ din slăbiciune séu delicatețĭ le împlinescŭ dorința și prin acestŭ faptŭ dau sucursŭ nisuințelorŭ lorŭ.

Acestorŭ persóne slabe de îngerŭ trebue sĕ le rechemămŭ în minte faptele Polonilorŭ și părerea și purtarea lorŭ față de noi. *Cum se pórtă ei așa se cuvine sĕ ne purtămŭ și noi.* Numai atuncea ne va respecta lumea, decă ne vomŭ respecta noi înși-ne.

Alegerile de deputațĭ pentru dieta ungurescă.

Din cerculŭ electoralŭ alŭ Ighiului, Iunie 1887.

Incă de multŭ timpŭ cerculŭ Ighiului a fostŭ datŭ fără reservă pe mâna guvernului, care luândŭ informațiunĭ dela comitatŭ, recte Kemeneștĭ et Zeikeștĭ, pe cine au vrutŭ ei acela a trebuitŭ la poruncă sĕ iésă, primindŭ încă ca despăgubire mâncare (magyar kaposzta) și beutură, nicĭ că au avutŭ temă că vorŭ cuteza alții a-le ocupa loculŭ. — Dér totușĭ acum ce sĕ veḍĭ?

Deși s'a făcutŭ cunoscutŭ dela comitatŭ solgăbirăului Koblos Miklos că dela comitetulŭ centralŭ din Pesta este impusŭ pentru cerculŭ Ighiului exministrulŭ Br. Kemeny Gábor, — solgăbirĕulŭ Koncz Albert n'a sciut'o, și așa l'a împinsŭ pĕcatele de în înțelegere cu mai mulțĭ fruntașĭ ungurĭ ținêndŭ o adunare au candidatŭ pe advocatulŭ Csávási Iozsef cu programŭ guvernamentalŭ. Sĕrmanii nu au sciutŭ ce vorŭ sĕ pățéscă. Insciințatŭ comitatulŭ despre candidarea numitului advocatŭ, ca fulgerulŭ fŭ trimisŭ protonotarulŭ Torok Bertalan la fața locului spre a îndrepta rĕulŭ, a sparge clubulŭ și a face sĕ se concheme o nouă adunare, unde avea o se candida Kemény Gábor. Pretorele Koblos, cu Vadadi Gergely au și conchiămatŭ adunare pe ḍiua de 5 Iunie, la care au creḍutŭ că vorŭ lua parte dela comitele supremŭ până la pandurulŭ satului. Der s'au înșelatŭ amarŭ, căcĭ »influința« și „veḍı“ pretorului Koblos Miklos nu mai putea face pe alegĕtorĭ nicĭ la »eszem iszom« de a veni, necum la înțelegere cu comitele supremŭ, căcĭ după informațiune sigură, din totŭ cerculŭ din afară nicĭ optŭ inșĭ nu au luatŭ parte, nu sciu decă au fostŭ alegĕtorĭ și aceia orĭ ba. Din Ighiu ca sĕ aibă ce presenta înaintea comitetului au fostŭ condușĭ între optŭ îndreptățițĭ și câțĭ-va neîndreptățițĭ, ca sĕ dea unŭ contingentŭ mai respectabilŭ. Nu se va mai pute lăuda dér solgăbirĕulŭ Köblos nicĭ cu popularitate nicĭ cu influință, căcĭ deși a trimisŭ pe pandurĭ, pe scriitorĭ și scie D-ḍeu câțĭ alții, ca sĕ i adune spre a-i presenta comitetului supremŭ, n'au fostŭ în stare sĕ-i adune, ba nicĭ la prânḍulŭ comunŭ n'au fostŭ harnicĭ a-i aduce.

Aceste potŭ informa publiculŭ românŭ, care *n'a fostŭ representatŭ prin nicĭ unulŭ*, ce va se ḍică corespondența din „Ellenzek“ Nr. 120 din 28 Maiu și alta din 31 Maiu, ér noi cu fală ne putemŭ ridica capetele pentru ținuta nóstră pasivă.

In ḍiua de 17 Iunie, ḍiua de alegere, fisolgăbirĕulŭ puse doi ómenĭ ca sĕ așeḍe trescurile, carĭ aveau sĕ anunțe bucuria ce nu o sĕmția nimenea pentru astfelŭ de comediă constituțională. Nicĭ la sunetulŭ musicelorŭ din Abrudŭ și Zlatna, carĭ au primitŭ 200 fl. — de pe a cui spate o scie Tisza,—nu putea sĕ se védă vre-o bucuriă pe fețele alegĕtorilorŭ adușĭ cu carele cu boii din Oiẹșdea și Barabanțŭ, carĭ trebuiau legațĭ ca sĕ nu rĕmână prin șanțurĭ pe lângă drumurĭ, cum s'a și întêmplatŭ Primițĭ fiindŭ de pandurulŭ pretorelui Szoke Sándor afară de Ighiu cu stégulŭ, pornirā în disordine cu.

musica în frunte la loculŭ de alegere. Acolo adunându-se toţĭ, dându-se câte-va salve cu trescurile — neflindŭ altŭ contra-candidatŭ, pentru că advocatulŭ Csávásy repăşise, se alese cu unanimitate ex-ministrulŭ Br. Kemeny Gábor, care nicĭ înainte nicĭ acum nu află de demnŭ a se arăta alegĕtorilorŭ sĕĭ, pe carĭ póte îi ţine inferiorĭ cu totulŭ priceperei causei la care au servitŭ ca şi ursulŭ la po runca stăpânului.

Acestea on. Redacţiune le am scrisŭ, ca sĕ am dreptŭ ca Românŭ sĕ întrebŭ pe alegĕtorii Ungurĭ sĕ'mi spună, cine din întregŭ poporulŭ românŭ a fostŭ la alegere, afară de doi Românĭ, unulŭ întreprindĕtorulŭ de podurĭ pe drumurile comitatului, Paulŭ Petru, şi altulŭ, de mine necunoscutŭ, din Zlatna, spue-lŭ Paulŭ Petru, decĭ la poruncă au fostŭ tóte birele chemate cu dreptŭ fără dreptŭ — *dêr la alegere n'au fostŭ.*

După alegere s'au umplutŭ mesele pentru cei flămândĭ şi nicĭ la mâncare şi beutură nu s'au căpĕtatŭ Românĭ, au trebuitŭ sĕ ducă pe cei de pe strade ca sĕ bea şi mânce — ca sĕ aibă cuvêntu cei increduţĭ cu pregătirea sĕ cêră banĭ dela Vadady Gergely şefulŭ corteşilorŭ — astfelŭ duseră din Ighiu pe pandurĭ, gornicĭ de hotarŭ, copii de 18—19 anĭ fără dreptŭ de alegere — cel ce se îndoiesce replice-mĭ şi voiu da tóte numele celorŭ ce au mâncatŭ fără dreptŭ de votisare.

Câtŭ ar fi datŭ Ungurii, pote, ca sĕ vedă Românĭ la alegere, dêr afară de cei spuşĭ *nicĭ unŭ inteligentŭ nicĭ unŭ preotŭ, nicĭ unŭ învĕţătorŭ seu proprietarŭ n'au luatŭ parte.* Onóre vouĕ Românilorŭ — dea D-ḑeu ca în tóte cercurile numai atâta rêvnă pentru solidaritatea naţională sĕ arete Românii şi atuncĭ respectulŭ generalŭ nu ne va lipsi. Uitasem a vĕ aminti că au fostŭ trei ţĕranĭ de rêndŭ din Barabonţŭ carĭ mirându-se că nu vĕdŭ pe alţii, au ḑisŭ: „Papa nostru Boţianŭ nimicŭ nu nĭ a spusŭ de pasivitate, ba a ḑisŭ că decă căpĕtămŭ ceva sĕ mergemŭ.« Totuşĭ se află şi în cerculŭ Ighiului unulŭ care sapă pe sub pămêntŭ. Der işĭ va lua plata de nu dela noi dela D-ḑeu, care bate până la a şesea spiţă. *Cincinatŭ.*

Munţii apuseni, Abrudŭ 24 Iuniu

Domnule Redactorŭ! Alegerea de deputatŭ pentru camera din Pesta avu locŭ şi la noi alaltăerĭ. Piaţa Abrudului şi ospĕtăriile din apropiere erau cuiburile unde se comiteau palam et publice violentările, ameninţările, promisiunile şi totŭ feliulŭ de abusurĭ cuprinse în §§ codicelui penalŭ.

Consilierii ministerialĭ Lukáts şi Belházi, vicecomitele şi pretorele cu primarulŭ nostru mişcau tóte pietrile pentru învingerea luĭ Benitzky secretarŭ de statŭ, pre când de altă parte corteşii contra-candidatuluĭ Boér Bela nu întrelăsau nemicŭ spre a intimida şi ameninţa pe cetăţenii din Abrudŭ şi Roşia în profitulŭ candidatului lorŭ. Şi unii şi alţii contau la spriginulŭ nostru sperândŭ, că în casŭ de lipsă le vomŭ întinde — aşa ḑicêndŭ pe sub mână — sucursulŭ necesarŭ.

Nicĭodată însĕ nu i s'a datŭ guvernului ocasiune ca acum spre a se convinge, că Românii din munţii apusenĭ nicĭdecâtŭ nu suntŭ accesibilĭ pentru rolulŭ de instrumente servile, ba s'a chiar convinsŭ, că omenii noştrĭ preste totŭ, eră inteligenţa nóstră din Abrudŭ este unŭ factorŭ cu care are sĕ-şĭ facă seriosŭ socotélă.

Ai sta sĕ nu credĭ, d-le Redactorŭ, şi totuşĭ este faptŭ că în ultima óră, când voturile partidelorŭ combatante erau cu desĕvêrşire epuisate, manipulanţii fondului de dispoşiţiune a d-lui Tisza ne lângă tóte opintirile, până acĭ ne mai pomenite, n'au fostŭ în stare a sparge cordonulŭ trasŭ de partida nóstră naţională. Numai trei voturĭ le a trebuitŭ acestorŭ Ilustrităţĭ spre a'şĭ scóte candidatulŭ numai cu 4 ḑile mai înainte căḑutŭ în Ungaria şi nicĭ acelea nu le-au pututŭ afla între pasiviştii românĭ, deşi bursa în acéstă óră nota cursurĭ ne mai pomenite în analele actelorŭ electorale maghiare.

De astădată vĕ potŭ spune d-le Redactorŭ, că Românii, *inteliginţă şi poporŭ, au esecutatŭ cu scumpĕtate conclusele conferinţei din Sibiiu.* — In specialŭ *minarii din Corna* merită tótă lauda pentru ţinuta lorŭ bravă şi solidară. Nicĭ n'ar merita sĕ vĕ mai amintescŭ, că numai vre-o câteva esistenţe dubie au revĕrsatŭ óreşicare umbră asupra solidarităţii Românilorŭ din cerculŭ nostru electoralŭ; pentrucă acestea si în trecutŭ totdéuna au avutŭ rolulŭ liliacilorŭ.*) *Polux.*

Vinţulŭ de susŭ.

Stimate D-le Redactorŭ! Alegerile la *Vinţulŭ de susŭ*, Mureşŭ-Uióra şi *Aiudulŭ Mare* (N. Enyed) au decursŭ în cea mai mare disordine şi cu unŭ scandalŭ de care numai patrioţii suntŭ capabilĭ **)

La Vinţulŭ de susŭ, pe lângă tóte mĕsurile luate de miliţiă, patrioţii ungurĭ printre şirurile ostaşilorŭ au *asvêrlitŭ unii în alţii cu petrii şi securĭ.* Unui patriotŭ din partida guvernamentală *i s'a crepatŭ capulŭ cu o secure.* In Aiudulŭ mare s'a aclamatŭ guvernamentalulŭ Dr. Dárday Sándor, care după alegere se esprimă înaintea tuturorŭ că pisică în sacŭ nu vinde ci le spune pe faţă că *dările încă în 5 anĭ se vorŭ mări.* Se îi audiţiŭ murmurŭ după aceea ca în sinagoga jidovéscă şi înjurăturĭ patriotico-cocişescĭ.

La Mureşŭ Uióra eşi candidatulŭ guvernamentalŭ br. Kemeny Endre din Bichişŭ contra anti-guvernamentalului Pávai din Cistein. Se adunară patrioţii încă din 16 Iuniu la curtea fostului Kemeny István din Ciumbrudŭ unde se puseră la traiu bunŭ până a 2-a ḑi dimineţa de unde a 2-a ḑi plecară la Aiudŭ cu torţe urmaţĭ de 100 căruţe de „ţoşpontŭ", unde se aşeḑară pentru a 2-a óră lângă butoiaşele cu vinŭ de Risling între bubuitulŭ trêscurilorŭ de pe dealulŭ pândei de unde, după ce se oţeliră şi mai bine decum au fostŭ, se suiră toţĭ sdrentoşii de nemeşĭ pe căruţe şi plecară spre Mureşŭ Uióra. Aicĭ după alegere urmă iarăşĭ banchetulŭ. Aicĭ, cei drept carnea cumpĕrată dela unŭ jidanŭ a fostŭ cam puturósă dêră totuşĭ patrioţii au mâncat'o cu gustŭ primitivŭ (ca pe cea de sub şéua calului la inceputŭ).

Românii în acestŭ cercŭ mai curatŭ românescŭ *n'au luatŭ parte nicĭ unulŭ* afară de juḑii comunalĭ carĭ au fostŭ târîţĭ cu forţa şi mai alesŭ cei din cerculŭ fisolgăbirĕului Szász Iozsef, celŭ orbŭ, şi a solgăbirĕului Frits Vilmos, celŭ schiopŭ.

Onóre Românilorŭ din cerculŭ Mureşŭ-Uióreĭ şi mulţămită preoţilorŭ românĭ din acestŭ cercŭ, că au păstratŭ cu scumpĕtate toţĭ decisiunile conferenţei române din Sibiiu. E de însemnatŭ că în acestŭ cercŭ preoţii suntŭ *mai toţi tinerĭ* şi-şĭ cunoscŭ chemarea!

Spectatorulŭ.

De lângă Mureşŭ, Iunie 1887.

Domnule Redactorŭ! La alegerea din *Ghernesig* (între tĕrgulŭ Mureşului şi Reghinŭ) au fostŭ duşĭ cu puterea rîuanii de pe la Gurghiu în multe căruţe, punêndu-li-se şi pene roşii în pălĕriĭ. In fruntea acestora era grăsulinulŭ notarŭ comunalŭ din Ibănescĭ cu numele *Nicolae Manţa.* Nu şi-au datŭ votulŭ însĕ, pentru că se alesese deja deputatŭ Lazar Jenö. Cu tóte astea au fostŭ trataţĭ cu rachiu şi cu tocană. Eu, vĕḑêndŭ astă ceată mânată cu puterea, cu ameninţărĭ şi cu corupţiunĭ la alegerĭ, m'am întrebatŭ esclamândŭ: ce deosebire este între 48 şi 87? Nu póte sĕ fiă alta, decâtŭ că atuncĭ Ungurii au mânatŭ ciurdile de vite ale rîuanilorŭ — acum îi mână chiar pe ei ca pe nisce vite... Er am statŭ şi m'am gânditŭ, că poporulŭ e lăsatŭ în unele locurĭ pe mâna notarilorŭ, pretorilorŭ şi altora, câţĭ traşĭ împinşĭ, câţi umblă corteşindŭ; aceştia mai întâiu îi provócă pe omeni la astfelŭ de ocasiunĭ sĕ-şĭ folosescă dreptulŭ de alegere, decă pe astă cale nu-i câştigă, începŭ cu promisiunĭ, decă nicĭ cu asta nu reesŭ, atuncĭ şi notarŭ şi pretorŭ începŭ cu intimidărĭ şi ameninţărĭ, în câtŭ bietulŭ poporŭ, neavêndŭ pe nimenĭ care sĕ-lŭ conducă, crede ameninţărilorŭ şi participă. Ruşine însĕ pentru ómenii inteligenţĭ, carĭ se punŭ în fruntea astorfelŭ de caval cade, în locŭ de a înfrêna cutezanţa solgăbiră̆ĕscă.

† Petru Alesandru Vlassa nu mai este în viéţă. Târḑiu amŭ aflatŭ despre mortea acestui neobositŭ soţŭ de luptă, acestuĭ vrednicŭ preotŭ şi energiosŭ Românŭ. Cu cea mai adencă durere venimŭ a-i aduce tributulŭ nostru de recunoscinţă în colónele foii nóstre, unde nu numai odată s'a oglindatŭ, în corespondenţele sale, inima sa nobilă românéscă. Vice-protopopulŭ Vlassa din Indolŭ a fostŭ unŭ păstorŭ sufletescŭ în sensulŭ adevĕratŭ alŭ evangeliei, unŭ păstorŭ, care işĭ punea şi sufletulŭ pentru turma sa. Elŭ cunoscea datoriile sale ca preotŭ, ca cetăţénŭ şi ca Românŭ şi nu numai că se străduia din tóte puterile a şi le împlini, dêr indemna şi pe alţii la împlinirea lorŭ. Din causa acésta unii colegĭ ai luĭ îi luau în nume de rĕu, că eşia în publicitate cu faptele luĭ, despre carĭ avea convingerea, că erau bune şi folositóre poporului. Dér noi cunosceamŭ motivele sale curate şi nobile şi de aceea ne bucuramŭ de zelulŭ sĕu şi doreamŭ sĕ servescă ca esemplu şi altora, căcĭ omulŭ vrednicŭ e în dreptŭ sĕ s'aştepte ca fapta luĭ bună sĕ fiă recunoscută.

Petru Alesandru Vlassa era unŭ înfocatŭ apostolŭ alŭ românismului. Elŭ scia sĕ dea bisericei ce este alŭ bisericei er naţiunei ce este alŭ naţiunei. Pusŭ în fruntea poporului elŭ se nisuia sĕ-lŭ însuflţescă pentru apĕrarea limbei şi a obiceiurilorŭ sale strămoşescĭ, pentru dreptŭ şi libertate, bunurile cele mai scumpe pe acestŭ pămêntŭ. De era lipsă a sări în ajutorŭ fraţilorŭ sĕi, de se cerea ca poporulŭ sĕ fiă apĕratŭ în contra împilătorilorŭ sĕĭ, vice-protopopulŭ din Indolŭ era totdéuna între cei dintâi. Elŭ învĕţa pe poporŭ sĕ-şĭ cinstescă trecutulŭ şi sĕ fiă cu pietate cătră aceia, carĭ şi-au vĕrsatŭ sângele pentru libertatea luĭ. In vêra anu'ui 1884, când vice-protopopulŭ Vlassa şi-a înălţatŭ în ḑiua memorabilă de 3 (15) Maiu rugile sale în sf. biserică cătră Dumneḑeulŭ popórelorŭ „ca sĕ scape poporulŭ românŭ de multele nedreptăţĭ ce i se facŭ" şi când pentru acésta a fostŭ trasŭ la rĕspundere de judecătorii ungurĭ, elŭ i a rĕspunsŭ: „*După ce o naţiune nu póte esista fără limbă şi dreptur̆ĭ politice, voiu lupta între marginele legii şi în viitorŭ împreună cu consoţii mei de principii pentru egala îndreptăţire naţională*". Cuvinte de aurŭ, vrednice a fi săpate în inimele tuturorŭ Românilorŭ asupriţĭ! Mai târḑiu vice-protopopulŭ din Indolŭ a fostŭ din nou acusatŭ că a agitatŭ serbândŭ împreună cu poporulŭ printr'unŭ parastasŭ aniversarea morţii martirilorŭ dela 1775, carĭ au frântŭ jugulŭ servituţii. In 19 Sept. n. 1886 elŭ s'a apĕratŭ cu demnitate de Românŭ adevĕratŭ înaintea tribunalului regescŭ din Turda, şi procurorului, care îlŭ acusă, că prea se interesézá de istoria lui Horia, Vlassa i-a rĕspunsŭ: „Cunoscŭ şi 'mĭ împlinescŭ datoriile mele de cetăţénŭ alŭ statului, n'am aplicare de a agita, dér *ca Românŭ şi mai vêrtosŭ ca preotŭ mĕ interesézá trecutulŭ naţiunei mele şi păţaniile bărbaţilorŭ ei şi astfelŭ m'a interesatŭ şi istoria lui Horia*".

Scimŭ că părintele Vlassa a fostŭ condamnatŭ în instanţa întâiŭ la 4 sĕptĕmânĭ, ér în istanţa a doua la 4 lunĭ arestŭ. Elŭ a apelatŭ la curiă. Intr'aceea vechia lui suferinţă, îngreunată prin amărăciunea sufletului sĕu pentru prigonirea, la care se vedea espusŭ fără vină, şi pentru nepăsarea acelora, a cărorŭ datoriă era sĕ-lŭ apere şi sĕ-lŭ încurageze, crescŭ şi sĕ mări în aşa mĕsură, în câtŭ îlŭ culcă pe patulŭ morţii, unde şi-a sfârşitŭ ḑilele, spre paguba bisericei, a poporului sĕu credinciosŭ şi a naţiunei, în ḑiua de 11/23 Iunie curentŭ. Astfelŭ a scăpatŭ vredniculŭ preotŭ din Indolŭ de temniţa ungurĕscă şi sufletulŭ sĕu nobilŭ s'a ridicatŭ spre sferele dumneḑeescĭ, unde tronézá sufletele martirilorŭ némului românescŭ, pentru carĭ s'a rugatŭ elŭ cu atâta ardóre.

Odihnesce în pace prea demnule soţŭ de luptă N'ai avutŭ învĕţăturĭ inalte, dér ai avutŭ inimă mare românéscă, ai sĕmţitŭ cu poporulŭ şi ai fostŭ gata sĕ aducĭ orĭ-ce jertfă pentru binele luĭ. Pe mormêntulŭ tĕu depunemŭ lacrimile nóstre ferbinţĭ, asigurându-te, că în vecĭ neştersă va fi amintirea ta între noi şi ne va îmbărbăta sĕ continuămŭ împreună cu soţii de principii lupta pentru limba nostră şi pentru drepturile nóstre po itice!

SCIRILE ḐILEI.

La *esamenulŭ*, ce s'a ţinutŭ în 18 şi 19 Iunie cu elevii *scólei de statŭ din Cohalmŭ* s'a constatatŭ, ḑice „Kolozsvar", unŭ „admirabilŭ progresŭ". Din 80 de scolarĭ, abia decă suntŭ 20 —25 maghiarĭ, ceialalţĭ suntŭ românĭ şi sasĭ, carĭ de când cercetézá scóla de statŭ au făcutŭ progrese strălucite. Că în ce direcţiune au făcutŭ scolarii acestia progrese atâtŭ de strălucite, „Kolozsvar" află de superfluu sĕ o mai spună. Se mărginesce numai a aminti, că: „scolarii de rassă străină tocmai aşa de uşorŭ au sciutŭ sĕ rĕspundă în limba ungurĕscă, ca şi nemţesce orĭ românesce." Noi scimŭ că în Cohalmŭ e scólă românéscă; cum sĕ face că copiĭ românĭ mergŭ la scóla ungurĕscă? Cum au putut fi seduşĭ părinţii copiilorŭ? Ce facŭ preotulŭ şi învĕţătorulŭ de acolo? Óre nu ar fi fostŭ mai laudabilŭ lucru, sĕ se spună în publicŭ că copii românĭ din Cohalmŭ au făcutŭ progrese strălucite în limba şi cultura românéscă?

—x—

Regimentulŭ 29 de infanteriă staţionatŭ în *Timişóra* a serbatŭ la 24 Iunie aniversarea luptei dela *Custozza* în modŭ strălucitŭ.

—x—

Despre *nouĕ nefericirĭ* raportézá »Fóia Diecesană«. Averea locuitorilorŭ din Severinŭ se compune în mare parte din turme numĕróse de oi, care în luna lui Iunie sĕ mână la păşune la munţii Comunităţii de avere, unde şi rĕmânŭ în decursulŭ verei. Aşa s'a şi întêmplatŭ şi în anulŭ acesta. Dér în urmarea ploilorŭ multe şi în genere a climei escesive din acestŭ anŭ, rĕcindu-se mai cu sémă în munţĭ temperatura în modŭ simţitorŭ, au căḑutŭ în 17 şi 18 a lunei curente cantităţĭ de ḑăpadă atâtŭ de marĭ, încâtŭ turme întregĭ fură copleşite şi viéţa bietelorŭ animale stinsă. Astfelŭ periră mai cu sémă în muntele Ţarcu miĭ de oi. Era unŭ aspectŭ sfăşietorŭ de inimă a vedé pe bieţii păcurarĭ coborîndŭ cu desagii golĭ, fără de turme, încunjuraţĭ numai de cânĭ, de fidelii lorŭ apĕrătorĭ. Dintre locuitorĭ avură *Poenarii* cele mai marĭ perderĭ. Mulţĭ dintre dênşii perdură ceea ce au agonisitŭ cu multă sudóre şi ḑecĭ de anĭ, ajungêndŭ în modulŭ acesta peste nópte la sapă de lemnŭ.

—x—

Ni se comunică din *Intorsura Buzĕului* cu data 14 Iunie v. 1887 sub titlulŭ *brumă în Iuniu*: In urma vênturilorŭ celorŭ recĭ ce în continuu au bătutŭ de vr'o 2—3 sĕptĕmânĭ, inseninându-se astă nópte, 13 spre 14 l. c., Sâmbătă spre Dumineca, a fostŭ o *brumă* pe luncile nóstre, ca în Martie, încâtŭ a stricatŭ nu numai plantele cele mai gingaşe ce cu desĕvêrşire le-a topitŭ, cum e fasolea, castraveţii, lubenii, dér şi celorŭ mai tarĭ plante le a stricatŭ, foile cucuruzului se vĕdŭ astăḑĭ veştede etc. — *G. Zaharia*, învĕţătorŭ gr. or.

—x—

Societatea de lectură „*Inocenţiu M. Clein*" a teologilorŭ din *Blaşiu*, în şedinţa de constituire ţinutŭ în 28 Maiu st. n. a. c. şi-a alesŭ noulŭ comitetŭ pentru anulŭ scolasticŭ viitorŭ în persónele următorilorŭ domnĭ: preşedinte Valeriu *Comşa* clericŭ de an. III; secretarŭ

---

*) Cine suntŭ aceştĭ liliacĭ? Daţi-i pe faţă!—Red.

**) In Aiudŭ, a doua ḑi dimineţa după alegere au rĕsăritŭ cu ḑorile şi nisce pălării patriotice pentru funcţionarii din Aiudŭ. Fie-care funcţionarŭ avea ca epitetŭ câte unŭ nume alŭ hoherilorŭ (hengherilorŭ) din Aiudŭ.

Iuniu *Brutŭ Hodoșŭ* cl. III; redactorŭ alŭ fóiei „Furnica“ Elie *Stanŭ*, cassarŭ Iovŭ *Băbuțŭ* cl. II; controlorŭ Ioanŭ *Mera* cl. I; bibliotecarŭ Ieronimŭ *Dănilă* cl. I, rĕmânêndŭ a se alege cu începutulŭ anului scolasticŭ viitorŭ notariulŭ ședințelorŭ dintre fiitorii clericĭ de anulŭ primŭ. Blașiu, în 24 Iuniu 1887. Ioanŭ I. *Deac*, președinte. Aureliu *Hulea*, secretarŭ.

—x—

Arŭ puté sĕ spună Țĕncălăii ungurescĭ, din ce causă *esamenulŭ* la scóla comunală din *Ormenișŭ* s'a ținutŭ cu ușile 'nchise, fiindŭ de fată numai vr'o 3—4 »patrioți“ patentațĭ, ér părinții nicĭ încunosciințațĭ n'au fostŭ, ca sĕ mergă la esamenŭ? Cum au putută Țĕncălăii unguresci sĕ facă lucrurile la întunerecŭ? Nu cumva ca părinții copiilorŭ românĭ sĕ nu vĕḑă cum li se maghiariséză copii? Atragemŭ atențiunea Românilorŭ din Ormenișŭ (comitatulŭ Brașovului) contra uneltirilorŭ țĕncălăescĭ-unguresci.

—x—

In comuna Cason-Feltiz din Ciucŭ, în comunele sĕcuescĭ ale Sĕcelelorŭ precum și în alte *comune sĕcuescĭ*, incendiurile suntŭ la ordinea ḑilei. Sĕcuii îșĭ punŭ focŭ unii altora.

—x—

Alte încercărĭ de *sinuciderĭ* se semnaléză din cuibulŭ Kulturegyletului. La 23 unŭ lucrătorŭ, la 24 o calfă da tapițerŭ, amêndoi în Clușiu, au voitŭ sĕ se arunce în Someșŭ, dér au fostŭ împedecațĭ la timpŭ. Rea cóbe e Kulturegyletulŭ!

—x—

Unŭ călĕtorŭ a fostŭ în ḑilele acestea în *Brașovŭ* martorŭ auricularŭ la următorea declarațiune a unui octavanŭ către doi conșcolarĭ: Decă voiu isbuti la esamenulŭ de maturitate, am sĕ mĕ îmbĕtŭ de bucuriă; decă voiu fi respinsŭ, am sĕ mĕ înbĕtŭ — de supĕrare. — Adecă bețiă cu orice prețŭ!

—x—

In *Vațŭ* fata de țĕranŭ Carolina Horvath, care fusese concediată din serviciulŭ familiei Zeller, constătătore din tată, fiu și fiică, procurându-șĭ cheĭ se introduse sera târḑiu în locuința fostului stăpânŭ, dete șése focurĭ de revolverŭ asupra celorŭ trei persone și apoi fugi. Bĕtrânulŭ Zeller cu fiiulŭ și fiica sa au fostŭ lovițĭ toțĭ trei de glonțŭ, dér nu de morte. Țĕranca a fostŭ arestată în Pesta și dusă în spitalŭ într'o stare de mare slăbiciune, deórece șĭ-a trasŭ trei glonțe în trupŭ.

—x—

Unŭ incendiu îngrozitorŭ a distrusŭ o parte însemnată din orașulŭ *Pétra*, în Moldova. Au fostŭ nimicite 80 de case.

„*Convorbirĭ Literare*“, revistă lunară, ce apare în Bucurescĭ sub direcțiunea d-lui *Iacobŭ Negruzzi*, în numĕrulŭ sĕu dela 1 Iunie are următorulŭ sumarŭ: Ioanŭ Ghica: — Corespondență cu V. Alexandri (Scrisórea XXVI). Schiller: — Maria Stuartŭ (actulŭ II), trad. metrică de Iacobŭ Negruzzi. Wilhelm de Kotzebue: — Lascarŭ Vioresou, trad. de A; I. Ianov: — Odă M S. Reginei Elisabeta. Cervantes: Don Quijote de la Mancha, trad. de S. G. Vârgolicĭ (urmare). Lazărŭ Șaineanu: — Filosofŭ. — Firoscos. G. I. Lahovari: Hârtii vechĭ. A. C. Cuza: — Poesii. — Epigrame.

„*George Lazărŭ*“, revistă pentru educațiune și instrucțiune, ce apare odată pe lună în Bârladŭ, are în Nr. 2 dela 15 Maiu următorulŭ sumarŭ: S. M Halıță: — Din ale scólei primare. Gh. Ghibănescu; — Literatura populară. S. M. H.: — Grădina de copii de I. P. Florentinŭ. Recensiune. Gericon: — Două obiecte vechĭ de ceramică. — Buletinŭ pedagogicŭ. — Bibliografiă. — Corespondență.

„*Candela*“, fóia bisericescă-literară, ce apare odată pe lună în Cernăuțĭ, în Nr. 6 dela 1 Iunie conține: Omiliele S-lui Ioanŭ Chrisostomŭ la epistola către Romanĭ (urmare). — Morala Testamentului vechiu în periodulŭ evraisticŭ. — Cuvêntare pentru Dumineca a 5 a după Rosalii. — Cronica și trei articulĭ în limba slavă.

Viena, 22 Iunie 1887.

Stimate D-le Redactorŭ! In ḑilele trecute sosiră aicĭ în Viena 2 țĕranĭ românĭ din Lacolŭ negru (Fekete To) în Biharia. Pe ei i-au mânatŭ aicĭ nedreptățile ce li le face acolo contele Zichi cu comasația introdusă fără voia locuitorilorŭ din acea comună. Aceștĭ 2 țĕranĭ voiescŭ a arăta nĕcazurile lorŭ Monarchului nostru. Spre scopulŭ acesta au cerutŭ audiență la Maiestatea Sa. Resultatulŭ nu'lŭ sciu încă. Vĕ voiu relata îndată ce voiu afla. E de însemnatŭ că acești țĕranĭ au venitŭ până în Peșta pe josŭ, de acolo cu trenulŭ până aicĭ.

Cu altă ocasiune vĕ voiu descrie mai amĕrunțitŭ tote nĕcazurile Românilorŭ de acolo.

Academia română.

In ședința sa de Vinerĭ 12 Iunie v. Academia Română a ascultatŭ între altele:

1) Darea de sémă a d-lui Gr. Stefănescu, profesorŭ la facultatea de sciințe din Bucurescĭ asupra primelorŭ sale cercetărĭ făcute la Cucutenĭ, lângă Iașĭ, unde după cum sĕ scie, s'a descoperitŭ o fórte importantă stațiune preistorică. O comisiune compusă din d. V. A. Urechiă, N. Papadopolŭ Calimak, Gr. Stefănescu și Gr. Cobălcescu, a fostŭ însărcinată de savantulŭ corpŭ sĕ facă sĕpăturĭ la Cucutenĭ. D-nii Cobălcescu și Stefănescu au făcutŭ prima recunóscere în ḑiua de 10 Iunie. Numeróse fragmente de olăriă preistorică și câte-va instrumente de piatră forte curiose au fostŭ aduse și esaminate de Academie. La discuția ce s'a urmatŭ au luatŭ parte d-nii Odobescu, Ștefănescu și V. A. Urechiă. Sĕpăturile se vorŭ continua în vacanța viitóre scolastică.

2) D. M. Cogălniceanu a făcutŭ cunoscutŭ membrilorŭ Academiei cum pe una din propietățile sale, în Dobrogea, d. N. Papadopolŭ Calimac a aflatŭ o piétră fragmentară forte mare, conținêndŭ o sculptură care represintă unŭ vasŭ cu unŭ călĕtorŭ, apropiându-se de țĕrmŭ, după care o ființă, care s'ar putea lua dreptŭ Apolo, se pare că e dispusă a primi pe călĕtorŭ. Insușĭ d. Cogălniceanu a recunoscutŭ că cu elementele ce posedă până acum nu este de ajunsŭ pentru a se afirma că piétra găsită a aparținutŭ mormêntului lui Ovidiu. In urma discuțiunilorŭ intime ce au avutŭ locŭ printre membrii Academiei, cu toții au fostŭ de acordŭ ca sĕ se continue cu cercetările în loculŭ unde a fostŭ găsită peatra, sperându-se a se putea afla și restulŭ din ea pe care se crede că vor fi și inscripții. Aceste cercetărĭ se vorŭ face după reîntórcerea d-lui M Cogălnicénu din străinătate, spune „Voința Națională“.

Statua lui Mironŭ Costinŭ.

S'a formatŭ în Bucurescĭ unŭ comitetŭ pentru ridicarea unei statue lui Mironŭ Costinŭ. Statuia este comandată și se va ridica la Iașĭ în primăvara anului viitorŭ. Acestŭ comitetŭ se compune din d-nii M. Cogălnicenu, D. Sturdza, N. Papadopolŭ Calimaki, B P Hașdĕu, V. A. Urechiă, N. Ionescu, P. S. S. Episcopulŭ de Romanŭ, A. Odobescu, I. Calenderu, G. Crețeanu, președintele dela înalta Curte de Casațiă, primarulŭ orașului Iașĭ și rectorulŭ Universităței din Iașĭ. Președintele comitetului este d. M. Cogălniceanu, ér secretarŭ d. V. A. Urechiă.

D. V. A. Urechiă, fostŭ ministru și membru alŭ Academiei române, a plecatŭ Dumineca la Ploescĭ unde a ținutŭ în localulŭ liceului o conferență pentru sporirea fondului necesarŭ ridicărei statuei lui Mironŭ Costin. D. V. A. Urechiă a întreținutŭ publiculŭ despre origina orașului Ploescĭ și a cetitŭ documente necunoscute încă din carĭ s'a putută vedé că orașulŭ Ploescĭ a fostŭ înființatŭ de Mihaiu Vitézulŭ. Ploescii pe atuncĭ era unŭ satŭ de moșnenĭ, ale cărorŭ pămênturĭ au fostŭ rĕscumpĕrate de eroulŭ dela Călugărenĭ, care le a datŭ în schimbŭ pămêntŭ la Baicoiu.

Vomŭ publica și noi după »Voința Națională“ parte din aceste documente fórte importante. Apoi onor. academicianŭ a cetitŭ o legendă fórte frumósă a lui Ionŭ Istețu dela casarma Malmaison.

D. profesorŭ St. Velescu a recitatŭ mai multe bucățĭ literare. In fine d. V. A. Urechiă a făcutŭ o scurtă biografiă a lui Mironŭ Costin. In sala conferinței au fostŭ expuse fotografii de pe machetele statuei.

D. ministru Sturdza a pusŭ la disposițiă d-lui Urechiă pentru a ține asemenea conferințe, localurile de scólă din principalele orașe din țeră, scrie »V. Națională.«

Scirĭ militare.

Austro-Ungaria. „France Militaire« publică dela corespondentulŭ sĕu din Viena următorele: Precum v'am raportatŭ deja într'o scrisóre de mai nainte, s'au construitŭ în érna trecută în ținutulŭ corpului 1 (Cracovia) și corpului 11 (Lemberg) de armată unŭ numĕrŭ colosalŭ de barace. Se póte ḑice, că în Galiția și în Bucovina s'au construitŭ orase de barace în totă forma. In aceste barace s'au grămăditŭ provisiunĭ colosale de fênŭ, orḑŭ, făină și paie care, deórece armata a rĕmasŭ pe piciorŭ de pace, nu se întrebuințéză. Conservarea acestorŭ provisiunĭ, mai alesŭ a făinei, pricinuesce intendenței militare marĭ neplăcerĭ și cheltuelĭ. Der deórece aḑĭ nemijlocitŭ înaintea secerișului prețurile cerealelorŭ suntŭ proporționalŭ marĭ, câțĭva marĭ negustorĭ de cereale și făină s'au oferitŭ ministerului de rĕsboiu sĕ cumpere provisiunile de făină cu prețurile de aḑĭ. Intendența șĭ-ar pute apoi erășĭ procura după secerișŭ cu prețurĭ multŭ mai moderate cantitățile necesare. Administrațiunea militară însĕ a respinsŭ acéstă ofertă favorabilă în privința financiară. Causa e că în cercurile ce dau mĕsura nu se consideră situațiunea atâtŭ de sigură, încâtŭ sĕ se pótă lipsi de provisiunile adunate pentru orĭ-ce eventualitate,

SCIRĬ TELEGRAFICE

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

VIENA, 28 Iuniu. — Sub președința Maiestății Sale s'a ținutŭ o conferință militară care a duratŭ cincĭ sferturĭ de óră.

VIENA, 28 Iunie. — In onórea regelui Serbiei a datŭ pĕrechea princiară de corónă în Luxenburg unŭ prânḑŭ de gală, la care a luatŭ parte și Impĕratulŭ. Maiestățile lorŭ șĭ-au luatŭ apoi rĕmasŭ bunŭ dela pĕrechea princiară de corónă, care plécă de aci la Galiția.

BERLINŬ, 28 Iunie. — Scirile despre cererile Rusiei și Franciei în Orientŭ suntŭ neîntemeiate.

CAIRO, 28 Iunie. — Mukthar-pașa sĕ fi primitŭ scirea, precum se ḑice, că Sultanulŭ refusă definitivŭ ratificarea convențiunei egiptene,

COLONIA, 28 Iuniu. — Lângă Mühlheim a deraliatŭ trenulŭ-curierŭ dela Berlinŭ. Suntŭ 13 rănițĭ.

Avisŭ.

Adunarea generală a „Reuniunei Invĕțătorilorŭ românĭ selagienĭ“ se va ține estŭ-timpŭ în 4 Iulie st. n. în comuna Odorheiu.

Zelau, 24 Iunie 1887.

din încredințarea președintelui
Gavrilŭ Trifu
vice-preș.

Necrologŭ. — Traianŭ Vlassa cu soția sa Judita n. Bogdanŭ ca fii, Ioanŭ Vlassa pretore în Câmpenĭ, Iuliu Vlassa coop. în Feneșulŭ săsescŭ cu soția sa Ana n. Popŭ ca frațĭ, Cornelia Vlassa cu soțulŭ ei Simeonŭ Rusu parochŭ în Turu ca soră, Iuliu Moldovanŭ stud. în Blașiu, Otilia Albonu n. Moldovanŭ cu soțulŭ ei Ioanŭ Albonu propr. în Trithiulŭ sup. ca nepoțĭ, Elia Vlassa și soția sa Ana, Ioanŭ Fekete Negruțŭ canonicĭ metr. în Blașiu, Ștefanŭ Hossu și soția sa Teodora ca unchĭ, Rafila Hossu măr. Ștefanŭ Popŭ păr. în Dumbrău și familiele lorŭ, cu inima înfrântă de durere anunță cum că prea iubitulŭ tată și socru, cumnatŭ, nepotŭ vĕrŭ și unchiu

Petru Alesandru Vlassa,

par. gr. cat. alŭ Indolului și v. protopopulŭ tractului de acelașĭ nume după împărtășirea cu S. Taine, a rĕposatŭ în Domnulŭ în 23 Iuniu la 2 óre antimeridiane în urma unorŭ suferințe grele în alŭ 51 anŭ alŭ etăței și alŭ 25 al păstorirei sale sufletescĭ. Rĕmășițele pămêntescĭ s'au binecuvêntatŭ și îmormêntatŭ în cimiteriulŭ gr. cat. din locŭ la 25 Iuniu s. n. la 10 óre a. m.

Fiă-i țĕrina ușoră și memoria binecuvêntată!

DIVERSE.

Unŭ duelŭ care merită sĕ fiă imitatŭ. — Domnii Luigi Rolii și Giuseppe Radanelli conduseră mulțĭ anĭ unŭ comerciu de mătase în tovărășie, retrăgêndu-se pe urmă în vieța privată. Foștii tovarășĭ și actualii amicĭ trăiau împreună de vre-o patru-ḑecĭ de anĭ în cea mai bună armoniă, când d'odată demonulŭ discordiei îșĭ virî códa în înțelegerea lorŭ simpatică. Pentru o diferență de opiniune atingĕtóre de unŭ creditŭ acordatŭ odinióră unui debitorŭ cu care se făcuse o învoélă, se ivì o cértă între foștii tovarășĭ; certa luà dimensiunĭ marĭ, se înverșunară și conduse în fine la unŭ duelŭ desĕvêrșitŭ nou între bĕtrânii amicĭ. Fiă-care din ei îșĭ alese câte unŭ martorŭ séu secundantŭ, care pentru clientulŭ sĕu avea sĕ tragă la sorțĭ care din tovarășĭ va avé sĕ plătéscă o amendă de cincĭ sute lire, destinată la unŭ banchetŭ de împăciuire. Sortea se declară în defavórea d-lui Radanelli, care se grăbí a depune suma, der d. Rolli depuse de bună voia lui o sumă egală și, după propunerea sa, se luà hotărîrea d'a nu întrebuința miia de lire pentru unŭ banchetŭ, ci în ajutorulŭ unui vechiu împiegatŭ alŭ casei de comerțŭ, care 'șĭ-a perdutŭ postulŭ și se află fără mijlóce de esistență cu o familiă numerosă.

Judecată solomonică în China. — Două femei, care se certau pentru unŭ copilŭ, s'au înfățoșatŭ la judecată înaintea unui mandarin învĕțatŭ. Nesciindŭ mandarinulŭ, în nedumerirea sa, căreia dintre femei sĕ-i dea dreptate, a chematŭ pe înțelépta sa nevastă. Acésta poruncì sĕ esă afară femeile și apoi ḑise, sĕ-i aducă unŭ pesce în mărimea copilului. Pe pescele acesta îlŭ îmbrăcă ca în hainele copilului și'lŭ aruncă apoi în presența ambelorŭ femei în apă. Mama adevĕrată voì, cuprinsă de durere mare, sĕ se arunce încă în apă, spre a-șĭ scăpa copilulŭ sĕu, pre care îlŭ credea în periculŭ de morte; cealaltă femee însĕ a rĕmasŭ indiferentă Decĭ a căpĕtatŭ mama adevĕrată iubitulŭ ei copilŭ.

Monstru. — Femeia Luxandra, soția săteanului Dinu Radu Stănică din comuna Ocnița, județulŭ Dâmbovița, a născutŭ unŭ băiatŭ care are între nasŭ și falca de josŭ unŭ botŭ ca de mielŭ, fără gingii; copilulŭ și mama sunt sănĕtoșĭ.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureșianu.**
Redactorŭ responsabilŭ **Dr. Aurel Mureșianu.**

Cursulu la bursa de Viena

din 25 Iuniu st. n. 1887

Rentă de aurŭ 5%	101 95
Rentă de hârtiă 5%	87.95
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151 25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97 60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	116 60
Bonurĭ rurale ungare	104 40
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.60
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50
Bonurĭ rurale transilvane	104 60
Bonurĭ croato-slavone	104 50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.40
Imprumutulŭ cu premiu ung.	122 —
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	122 20
Renta de hârtiă austriacă	81 25
Renta de arg. austr.	82 46
Renta de aurŭ austr.	112 40
Losurile din 1860	137.75
Acţiunile băncei austro-ungare	884 —
Act. băncei de creditŭ ung.	286 —
Act. băncei de creditŭ austr.	283.—
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 96
Napoleon-d'orĭ	10.03
Mărcĭ 100 împ. germ.	62 15
Londra 10 Livres sterlinge	126 50

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 12 Iunie st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	92—	92 1/2
Renta rom. amort. (5%)	94 1/2	95—
» convert. (6%)	87 1/2	88 1/2
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36 —
Credit fonc. rural (7%)	106 1/2	107—
» „ „ (5%)	91 1/4	91 3/4
» » urban (7%)	104 1/2	105—
» » » (6%)	96 1/2	97—
» » » (5%)	88—	88 1/2
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
» » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.75	15.25
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.01	2.02

Cursulu pieţei Braşovu

din 27 Iuniu st. n. 1887

Bancnote românescĭ	Cump.	8 64	Vênd.	8 66
Argint românesc	»	8.55	»	8.60
Napoleon-d'orĭ	»	9 97	»	10.02
Lire turcescĭ	»	11.30	»	11 36
Imperialĭ	»	10.33	»	10.36
Galbenĭ	»	5 89	»	5.93
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	100.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	113.—	»	114.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Nr- 6584—1887.

Concursŭ.

Din legatulŭ lui Iosef Wehrmacher este de a se da unŭ stipendiu de 400 fl. pe anŭ pe durata timpului legalŭ de studii, unui ascultătorŭ ordinarŭ fără deosebire de naţionalitate şi religiune dela unŭ institutŭ superiorŭ internŭ séu externŭ, séu unui individŭ, care prin absolvarea unui gimnasiu superiorŭ a unei şcóle reale superióre séu a unui institutŭ de pregătire posede dreptulŭ ca sĕ cerceteze unŭ institutŭ mai superiorŭ.

Doritorii pentru acestŭ stipendiu au sĕ-şĭ aştérnă subscrisului magistratŭ celŭ multŭ până la 1 Septemvre a. c. petiţiunile timbrate şi instruite în modŭ corĕspundĕtorŭ, documentândŭ pe lângă aceea, conformŭ disposiţiunilorŭ legatare, cum că suntŭ născuţĭ în Transilvania, şi adecă din părţile de ţeră carĭ, înainte de uniunea cu regatulŭ Ungariei, au formatŭ politicesce marele principatŭ alŭ Transilvaniei. In fine mai au ca sĕ documenteze şi aceea, cum că atâtŭ petenţii câtŭ şi părinţii lorŭ nu posedŭ atâta avere, ca sĕ pótă acoperi spesele pentru studiu.

Braşovŭ, 18 Iunie 1887.

Magistratulŭ orăşenescŭ.

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ accelerată Nr. 302: 5 ore 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Braşovŭ:

Trenulŭ accelerată Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte da amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Iuniu st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucuresci	—	4.30	—	7.30
Predealŭ (	—		—	1.14
(	—	9.12	—	—
Timişŭ	—	9.35	—	1.45
Braşovŭ (	—	10.12	—	—
(	7 20		4 01	2.32
Feldióra	7 57	—	4.47	—
Apatia	8 24	—	5 28	—
Augustinŭ	8 47	—	5.59	—
Homorodŭ	9 29	—	6 49	—
Haşfaleu	9 37	—	8 35	—
Sighişóra (	10 53	—	9.02	—
(	11.00	—	9.12	—
Elisabetopole	11 34	—	9 56	—
Mediaşŭ	12.03	—	10 37	—
Copsa mică	12.26	—	10.59 11.16	—
Micăsasa	12.42	—	11.37	—
Blaşiu	1.11	—	12.16	—
Crăciunelŭ	1 23	—	12,33	—
Teiuşŭ	2.06	—	1.51	—
Aiudŭ	2 27	—	2 18	—
Vinţulŭ de susŭ	2 49	—	2 48	—
Uióra	2 56	—	2 56	—
Cucerdea	3.12	—	3 64	—
Ghirisŭ	3 46	—	4 51	—
Apahida	5 01	—	5 28	Trenu de persóne
Clusiu	5.21	—	5 56	
	—	6 01	—	6 37
Nedeşdu	—	6.19	—	6.53
Ghirbĕu	—	—	—	7.14
Aghirişŭ	—	—	—	7.2[illegible]
Stana	—	—	—	7.56
Huiedinu	—	7.12	—	8 18
Ciucia	—	7.41	—	8 58
Bucia	—	—	—	9.15
Bratca	—	—	—	9 34
Vadŭ	—	8.20	—	9 53
Mezö-Telegd	—	8.46	—	10 28
Püspöki-Vásárhely	—	—	—	10 47
Veneţia-Orădii	—	—	Trenu de persone	10 57
Oradia-mare (	—	9.11		11 07
(	—	9.16	10.[illegible]0	11.19
P. Ladány	—	10.37	1.33	1.16
Szolnok	—	12.20	4.24	3.29
Buda-pesta	—	2.15	10.0[illegible]	6.33
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	—	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	7.40	6 18	—
Szolnok	11 05	4.05	10.42	9.38	—
P. Ladány	2 02	5.47	2.02	12 02	—
Oradea mare	4.12	7.11	4.78	2 01	—
Venţia-Orădii	—	—	—	2 08	—
Fudi-Oşorheiu	—	—	—	2 19	—
Teleagŭ	—	7.33	—	2.41	—
Vadŭ	—	8.04	—	3.24	—
Bratca	—	—	—	3.47	—
Bucia	—	—	—	4.07	—
Ciucia	—	8.58	—	4.33	—
Huiedin	—	9.28	—	5.15	—
Stana	—	—	—	5.33	—
Aghiriş	—	—	—	5.53	—
Ghirbĕu	—	—	—	6.05	—
Nedişu	—	—	—	6.20	—
Clusiu (	—	10.31	—	6.38	—
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	1 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	2 33	—	—	—	9.16
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1 11	—	—	—	10.—
Uióra	1 18	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.05	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1 46	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.25	—	—	—	11.55
Crăciunelŭ	2 50	—	—	—	12.34
Blaşŭ	3.03	—	—	—	12.52
Micăsasa	3.35	—	—	—	1 34
Copşa mic.	4.01	—	—	—	2.13
Mediaşŭ	4 20	—	—	—	2.46
Elisabetopole	4.5	—	—	—	3.31
Sigişóra	5 42	—	—	—	4 32
Haşfaleu	6 01	—	—	—	5.02
Homorod	7.27	—	—	—	6.53
Augustinŭ	8.08	—	—	—	7 43
Apatia	8.36	—	—	—	8 23
Feldióra	9 06	—	—	—	9 02
Braşovŭ (	9.46	5.37	—	—	9.52
(	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	6.20	2.53	—	—
Predealŭ (	—	6.47	—	—	—
(	—	11.30	3.28	—	—
Bucuresci	—	—	9.35	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	3.00
Alba-Iulia	11.59	—	3.59
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	1.01	—	4.51
Orăştia	1.32	—	5.18
Simeria (Piski)	2 32	—	6.15
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	6.27	—	9.33
Conopŭ	6.47	—	9.53
Radna-Lipova	7.28	—	10 27
Paulişŭ	7.43	—	10.42
Gyorok	7.59	—	10.58
Glogovaţŭ	8.28	—	11 25
Aradŭ	8.42	9.17	12.31
Szolnok (	—	2 32	4.59
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	11.35	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	—
Glogovaţŭ	4.43	6.13	—
Gyorok	5 07	6.38	—
Paulişŭ	5.19	6.51	—
Radna-Lipova	5.41	7.10	—
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bĕrzova	6.28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9.[illegible]8	—
Branicĭca	9 19	10.17	—
Deva	9 51	10 42	—
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăştia	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12.18	12.29	—
Alba-Iulia	12 36	12.46	—
Teiuşŭ	1 29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşeni

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	—	—	2.4[illegible]
Streiu	—	—	3.25
Haţegŭ	—	—	4 16
Pui	—	—	5.11
Crivadia	—	—	5.58
Baniţa	—	—	6 4[illegible]
Petroşeni	—	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşeni—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşeni	—	—	6.10
Baniţa	—	—	6.53
Crivadia	—	—	7 37
Pui	—	—	8.20
Haţegŭ	—	—	9.01
Streiu	—	—	9.52
Simeria	—	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ